

รายงานการวิจัย

การสกัดน้ำมันยูคาลิปตัส ด้วยเทคนิคการกลั่นแบบเทอร์โมไซฟอน
เพื่อใช้ประโยชน์ทางการแพทย์แผนไทย

Extraction of Eucalyptus Oil with a Refined Technique with
Thermosiphon to use Thai Traditional Medicine

ไกรศรี ศรีทัพไทย

พิเชษฐ เวชวิฐาน

นำพน พิพัฒน์ไพบูลย์

ได้รับทุนสนับสนุนการศึกษาวิจัยจากกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

กระทรวงสาธารณสุข

พ.ศ. 2560

การสกัดน้ำมันยูคาลิปตัส ด้วยเทคนิคการกลั่นแบบเทอร์โมไซฟอน
เพื่อใช้ประโยชน์ทางการแพทย์แผนไทย
Extraction of Eucalyptus Oil with a Refined Technique with
Thermosiphon to use Thai Traditional Medicine

ไกรศรี ศรีทัพไทย
พิเศษฐ เวชวิธาน
นำพน พิพัฒน์ไพบูลย์

ได้รับทุนสนับสนุนการศึกษาวิจัยจากกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
กระทรวงสาธารณสุข
พ.ศ. 2560

ชื่อเรื่อง : การสกัดน้ำมันยูคาลิปตัส ด้วยเทคนิคการกลั่นแบบเทอร์โมไซฟอน เพื่อใช้ประโยชน์ทางการแพทย์แผนไทย

นักวิจัย : อาจารย์ไกรศรี ศรีทัพไทย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเชษฐ เวชวิฐาน
อาจารย์นำพน พิพัฒน์ไพบูลย์

หน่วยงาน : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขต สกลนคร

คณะ : ทรัพยากรธรรมชาติและ สาขา การแพทย์แผนไทย

ปีที่จัดพิมพ์: 2561

แหล่งทุน : กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกกระทรวงสาธารณสุข

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสกัดน้ำมันหอมระเหยจากยูคาลิปตัส ด้วยเทคนิคการกลั่นแบบเทอร์โมไซฟอน ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ทางการแพทย์แผนไทย พบว่าผลการกลั่นน้ำมันหอมระเหยจากยูคาลิปตัส ด้วยเทคนิคการกลั่นแบบเทอร์โมไซฟอน มีสาร 1,8-Cineole เท่ากับ 50.45% ซึ่งเปรียบเทียบกับน้ำมันยูคาลิปตัสที่จำหน่ายตามท้องตลาด 1,8-Cineole เท่ากับ 95.69% ซึ่งเห็นได้ว่าสามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์แผนไทย

โดยนำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ยาหม่องยูคาลิปตัส และได้ทำการทดสอบความพึงพอใจ ความคงสภาพของยาหม่อง กับนักศึกษาสาขาวิชาการแพทย์แผนไทย จากการทดสอบทางกายภาพของยาหม่องยูคาลิปตัส พบว่า เมื่อทดสอบความคงตัวระยะสั้น มีลักษณะกึ่งแข็ง ไม่แยกชั้น มีตะกอนเล็กน้อย สีและกลิ่นเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย ความคงสภาพของสีมีความแตกต่างกัน จากการทดสอบทางกายภาพตามสภาวะจริง พบว่า ยาหม่องยูคาลิปตัสหลังจากเก็บไว้ 30 วัน มีสีและกลิ่นจางเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย การใช้งานเมื่อทาลงบนผิวหนังซึมเข้าสู่ผิวหนังได้ปานกลาง ไม่ระคายเคืองต่อผิว และเซ็ตออกได้ปานกลาง ความคงสภาพของสีและกลิ่นแตกต่างกัน รวมถึงวัดความพึงพอใจของยาหม่องยูคาลิปตัส กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อกลิ่นยาหม่องยูคาลิปตัสอยู่ในระดับพึงพอใจระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.56 สีของยาหม่องอยู่ในระดับปานกลางค่าเฉลี่ย 3.46 และความชื้นหนืดของยาหม่องยูคาลิปตัสอยู่ในระดับพึงพอใจปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.39 รวมถึงผลวิเคราะห์ข้อมูลความรู้สึกรู้จัก จะพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้สึกผ่อนคลายปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 64.8

คำสำคัญ: สมุนไพร ยูคาลิปตัส ยาหม่องยูคาลิปตัส

Research Title: : Extraction of Eucalyptus Oil with a Refined Technique with Thermosiphon to use Thai Traditional Medicine.

Researchers: : 1. Kraisri Srithupthai
2. Asst. Prof. Pichet Wetwithan
3. Namphon Piphatpaiboon

University: : Rajamangala University of Technology Isan Sakon Nakhon Campus

Faculty: : Natural Resources **Department :** Thai Traditional Medicine

Published Year: : 2018

Source of Fund : Thai Traditional Medical Knowledge Fund Department of Thai Traditional and Alternative Medicine Ministry of Public Health

ABSTRACT

Objective to study the extraction of essential oils from Eucalyptus. With the technique of Thermosiphon refined have to use Thai traditional medicine. The results of the refined of essential oils from Eucalyptus with Thermosiphon 1-8-Cineole is equal to 50.45%, compared with 1-8-Cineole, which is 95.69%, which can be used in Thai Traditional Medicine.

It is made into a product Eucalyptus Balm. And have tested the satisfaction. Eucalyptus Balm conditioner with students in Thai Traditional Medicine based on physical testing of Eucalyptus Balm, it was found that when tested for short-term stability It has semi-rigid structure with not sediment. Colors and smells slightly changed. Color stability is different. Based on the physical test, the Eucalyptus Balm after 30 days of storage has a slightly different color and smell. Apply Eucalyptus Balm on the skin is absorbed into the skin, medium. The stability of color and smell different. Includes a measure of Eucalyptus Balm satisfaction. The samples were satisfied with the smell of Eucalyptus Balm at a high level of satisfaction, average of 3.56 The color of the Eucalyptus Balm is medium, average 3.46 and the viscosity of the Eucalyptus Balm in a mediocre satisfaction averages 3.39 Include the results of data analysis. It was found that the sample had moderate relaxation. 64.8 percent

Keywords: Herb, Eucalyptus, Eucalyptus Balm